

Het aanhoudingsrecht van veld- en boswachters.

Patrick Arnou

Onze veld- en boswachters zijn officieren van gerechtelijke politie met een beperkte bevoegdheid. Deze beperking is in de regel dubbel; zij zijn alleen belast met de opsporing en het onderzoek van bepaalde, hen toegewezen misdrijven en dit slechts op het terrein waarvoor ze zijn aangesteld. Onder deze bevoegdheid valt ook het aanhoudingsrecht. Zoals het huiszoekings- en beslagrecht, is dit door de wet op speciale wijze voorzien voor deze categorie officieren van gerechtelijke politie. Het aantal bos- en veldwachters is bij ons, in tegenstelling tot Frankrijk, nog relatief groot. Temeer daar veel gefusioneerde landelijke gemeenten besloten hebben om voor een degelijk uitgerust veldwachters-«korps» te opteren, in plaats van een gemeentelijke politiedienst in te richten. Wanneer deze nieuwe landelijke politiekorpsen meer en meer als een echte politiedienst gaan werken, wordt de vraag naar hun bevoegdheden belangrijk. Een voornaam element hieruit is de aanhouding. Dit recht wordt, zoals we zullen zien, op diametraal tegengestelde wijze geïnterpreteerd, zodat dit vroeg of laat tot ernstige moeilijkheden aanleiding zou kunnen geven.

1. Betrokken officieren van gerechtelijke politie

Onder de hierna te bespreken regeling vallen de volgende officieren van gerechtelijke politie met beperkte bevoegdheid.

- De veldwachters en hulpveldwachters van de gemeenten (inbegrepen de brigadier)
- De ambtenaren van het bosbeheer
- De boswachters in de bossen onder de bosregeling (art. 1 Boswb.)
- De visserijwachters door de Minister van Landbouw aan te stellen (art. 30 Wet 01.07.1954)
- De particuliere veldwachters van openbare instellingen en bijzondere personen (art. 61 Veldwb.)
- De particuliere boswachters (art. 177 Boswb.)
- De particuliere visserijwachters (art. 31 Wet van 1 juli 1954)
- De particuliere jachtwachters. Dit zijn in feite private bos- of veldwachters, wiens bevoegdheden tot de jachtsector beperkt zijn (2).

(1) Zie o.a. ROMMEL, J., Gerechtelijke politie, *Administratief Lexicon*, Brugge, 1966, nr. 145; *Pandectes belges*, deel 47, Garde-Chasse, Brussel, 1894.

We wijzen er nogmaals op dat de bevoegdheden van deze personen slechts gelden in de gebieden waarvoor ze wettelijk en volgens de voorgeschreven formaliteiten aangesteld zijn. Hierbuiten hebben ze geen enkele bevoegdheid (2).

2. Toepasselijke wetteksten

Er zijn vier belangrijke reeksen bepalingen rond het aanhoudingsrecht :

- *Art. 16, 4 van het Wetboek van Strafvordering*

Dit artikel bepaalt :

«Zij vatten en geleiden voor de rechter in de politierechtbank of voor de burgemeester ieder persoon die zij op heterdaad betrappen of die door het openbaar geroep wordt aangewezen, wanneer op het feit gevangenisstraf of een zwaardere straf gesteld is.»

- *Art. 70 Veldwetboek :*

«De veldwachters vatten iedere onbekende die op heterdaad betrapt wordt, en geleiden hem voor de politierechtbank, de burgemeester of de politiecommissaris.»

- *Art. 124 Boswetboek :*

«De ambtenaren van het bosbeheer en de boswachters vatten iedere onbekende die op heterdaad betrapt wordt en geleiden hem voor de rechter in de politierechtbank, de burgemeester of de politiecommissaris.»

- *Art. 22, laatste lid Jachtwet :*

«In de gevallen van 1. kan de schuldige worden aangehouden en geleid voor de burgemeester of de rechter in de politierechtbank, die zich van zijn identiteit vergewist en hem, indien daartoe grond bestaat, ter beschikking stelt van de procureur des Konings.»

Tot slot dienen we nog te wijzen op art. 106 Sv. dat iedere drager van de openbare macht en zelfs ieder ander persoon verplicht een verdachte te vatten en hem voor de procureur des Konings te geleiden, wanneer hij op heterdaad betrapt is of door het openbaar geroep vervolgd wordt voor een misdrijf waarop een criminele straf gesteld is.

3. Aard van het aanhoudingsrecht

Het speciale aanhoudingsrecht dat hier aan de veld- en boswachters (en de andere hierboven genoemde personen) wordt gegeven is geen «aanhouding» in de gewone zin van het woord. Het gaat hier niet om de aanhouding als de georganiseerde vrijheidsberoving van een verdachte, zoals voorzien in art. 7, lid 3 van de Grondwet (3). Het betreft hier eerder

(2) Cass., 4 november 1936, *Pas.*, 1940, I, 278; Brussel, 8 januari 1968, *Pas.*, 1969, II, 78; ORBAN, O., *Code Rural Belge*, Brussel, 1887, 284.

(3) zie o.a. DECLERCQ, R., *Strafvordering*, deel 1, Leuven, 1979, 161; *Pandectes Belges*, deel 9, Arrestation, 1883, 990.

een soort vatten van de op heterdaad betrapte, een soort beslag op zijn persoon (4).

Aan welke voorwaarden moet hierbij voldaan worden? (5)

a) *Het moet gaan om een op heterdaad betrapte.*

Voor het begrip «op heterdaad» verwijzen we hier naar art. 41 Sv., dat voorziet in een aantal gelijkstellingen, o.a. het geval waarbij de persoon door het openbaar geroep wordt aangewezen, wat expliciet voorzien is in art. 16, lid 4 Sv. In de voorbereidende werken op het Veldwetboek wordt uitdrukkelijk gezegd dat art. 41 Sv. hier ook van toepassing is op overtredingen (6).

b) *Wanneer het een bekende betreft, moet op het feit gevangenisstraf of een zwaardere straf gesteld zijn.*

Wat bedoelt men met bekende? Dit is iemand die niet onbekend is, zoals bepaald in art. 70 Veldwb. of art. 124 Boswb. Een dergelijke onbekende mag men immers altijd vatten, ook bij een overtreding. Wie is dan onbekend? Onbekend is hier niet de persoon die de wachter niet persoonlijk kent (of wil kennen), maar wel hij, die geen bewijzen van zijn identiteit kan of wil voorleggen (7). Hiermee moet worden gelijkgesteld het geval waarin de opgegeven identiteit met een bepaalde zekerheidsgraad als vals te betitelen is. Vreemdelingen zijn echter niet per se onbekenden. Men moet hier rekenen met de zwaarste straf op het misdrijf gesteld. Het is voldoende dat de persoon een gevangenisstraf kan krijgen.

c) *Wanneer het een onbekende betreft, komt ieder misdrijf, zelfs een overtreding, in aanmerking.*

De notie «onbekende» werd hierboven verduidelijkt.

d) *Elk soort misdrijf wordt hier bedoeld.*

De wachters mogen dus ook personen vatten die zij betrappen op misdrijven, waarvoor zij zelf niet bevoegd zijn om ze vast te stellen! (8) Het moet dus niet gaan om bos-, veld-, jacht- of visvangstdelicten. Het aanhoudingsrecht is daarentegen wel territoriaal beperkt tot het gebied waarvoor de wachter aangesteld is. Wanneer het een misdrijf met een criminele straf betreft, kan de wachter evenwel ook buiten zijn terrein, zoals trouwens elk ander persoon, de dader vatten (art. 106 Sv.). Daartegen is stelling genomen in twee uitspraken uit het begin van deze eeuw. De vraag werd gesteld of een wachter, die een persoon achtervolgt vanaf een plaats waar hij bevoegd is, en deze slechts vat op een

(4) *Pandectes Belges*, Arrestation, 1017.

(5) MANGIN, H., *De l'instruction écrite*, deel 1, Brussel, 1848, 98. We laten hier eerst de speciale jachtregeling buiten beschouwing.

(6) *Parl. Besch. Senaat*, 1885-86, 24; MONTAG, A., *Het Veldwetboek met commentaar*, Luttre, 1962, 113.

(7) ORBAN, o.c., 334; MONTAG, o.c., 113.

(8) VAN HOUDT, C.J., *Strafvordering*, Gent, 1976, 70; CRAHAY, L., *Traité des contraventions de Police*, Bruylant, 1887, nr. 709; MANGIN, o.c., 94-95; SIMON, J., *Strafvordering*, deel 1, Bruylant, Brussel, 1949, 41.

plaats waar hij niet meer bevoegd is, deze nog mag aanhouden en of hij bij deze aanhouding nog handelt als een officier van G.P.. De Correctionele Rechtbank van Antwerpen (8 bis) besliste dat de wachter deze aanhouding mocht verrichten, wanneer zij het gevolg was van een achtervolging, daar dit als een normaal corollarium van zijn bevoegdheden moet worden beschouwd, die wanneer dit niet zou zijn, zijn ambtsuitoefening ten zeerste zou bemoeilijken. Hij moet hierbij dan nog beschouwd worden als een officier van G.P., daar dit een normale uitoefening is van zijn taak. Het Hof te Brussel (8 bis) wijzigt deze beslissing. De wachter mag een aanhouding verrichten buiten zijn terrein, maar hij handelt dan niet meer als officier van G.P., daar hij dit niet meer kan zijn buiten zijn domein. Persoonlijk kunnen wij ons niet verenigen met deze uitspraken. Het is juist dat de hoedanigheid van officier van G.P. alleen aan de wachter toegekend kan worden wanneer deze binnen zijn domein handelt. Maar het is evenzeer juist dat de speciale aanhoudingsbevoegdheid van de wachters een normaal toebehoren is van hun bevoegdheden als officier van G.P. Volgens onze bescheiden mening, is de wachter dan ook niet meer bevoegd om zijn aanhoudingsmacht uit te oefenen, wanneer hij buiten zijn terrein is, tenzij wanneer het om een misdrijf gaat dat strafbaar gesteld is met een criminele straf (art. 106 Sv.). Het is juist dat dit afbreuk doet aan de opsporings- en vervolgingsmogelijkheden van de wachter, maar dit is één van de negatieve gevolgen van de territoriale beperking van bevoegdheid, die ook in andere gevallen soms zeer hinderlijk overkomt.

e) *De verdachte wordt naar de politierechter, de burgemeester of de politiecommissaris geleid.*

De wachter moet de persoon zo vlug mogelijk naar bovenvernoemde personen brengen. Hij mag hem niet naar de gevangenis brengen (9). Wanneer de wachter de persoon langer dan noodzakelijk vasthoudt, maakt hij zich schuldig aan het misdrijf omschrijven in art. 147 Sw. (10)

Het aanhoudingsrecht zoals voorzien in de Jachtwet vertoont belangrijke gelijkenissen. Ook hier vatten de wachters de betrapten en geleiden ze voor de burgemeester of de rechter in de politierechtbank. De politiecommissaris is hier niet voorzien. Dit is jammer daar vele veldwachters nu in een politiekorps ingeschakeld zijn en dit de werking zou vergemakkelijken. Gezien de speciale jachtsituatie heeft men de gevallen, waarin de wachter kan aanhouden, beperkt tot deze waarin hij ook mag ontwapenen. Deze zijn:

1. Wanneer de schuldige verkleed of gemaskerd is, weigert zijn naam kenbaar te maken of geen bekende woonplaats heeft;

(8bis) Corr. Antwerpen, 7 januari 1904, *B.J.*, 1904, 719 en Brussel, 6 mei 1904, *B.J.*, 1904, 718.

(9) MANGIN, *o.c.*, 94-95.

(10) *Pandectes belges*, deel 9, Arrestation illégale et arbitraire, 1041.

2. Wanneer de misdrijf bij nacht wordt gepleegd;
3. Wanneer de schuldige bedreigingen, smaad of geweld pleegt tegen de agenten van het openbaar gezag of van de openbare macht.

Wanneer dit gebeurt kan de wachter de jager ontwapenen en aanhouden. In tegenstelling tot de hierboven beschreven regeling, is de wachter hier niet verplicht dit te doen. Het staat hem volledig vrij (11). De arrestatie was onder de vroegere wet van 1846 wel verplicht (toenmalig artikel 11). Deze arrestatie geldt hier speciaal voor jachtmisdrijven. Het is betwist of alle jachtmisdrijven er aanleiding kunnen toe geven wanneer aan de voorwaarden voldaan is. Sommigen menen dat dit niet kan bij die jachtmisdrijven die een klacht vereisen voor de vervolging (vb. artt. 4 en 5 Jachtwet) (12). Terecht weerlegt men dit door te stellen dat artikel 26 Jachtwet enkel de vervolging regelt en niet het bestaan van het misdrijf zelf. Het delict bestaat en kan worden vastgelegd. De eventuele verdere vervolging hangt evenwel af van de klacht. Het vatten van de dader om hem naar de bevoegde personen te brengen is echter eerder een element van de vaststelling van het misdrijf en zijn componenten, dan van de verdere vervolging van de dader (13). Volgens mij eist de Jachtwet niet dat de dader onbekend is. Sommige leiden uit het feit dat de burgemeester of de politierechter zich moeten vergewissen van de identiteit van de schuldige, af dat de dader moet onbekend zijn (14). Ik meen dat dit een verkeerde stelling is onder invloed van de nieuwe interpretatie die op het einde van de 19e eeuw aan het aanhoudingsrecht van de wachters is gegeven (zie verder). Indien hiertoe grond bestaat zal de burgemeester of de politierechter de schuldige ter beschikking stellen van de procureur des Konings. Deze zal dan beslissen de onderzoeksrechter te vatten of de schuldige vrij te laten.

4. Specifiek doel van het aanhoudingsrecht

Wat is nu, buiten het jachtrecht, de opdracht van de persoon bij wie de wachter de verdachte heeft afgeleverd? Hier vinden we langzame maar fundamentele verschuiving van een interpretatie in een tijdspanne van 50 jaar, zodat het begin- en eindpunt diametraal tegenover elkaar komen te staan. Het resultaat is bepalend voor het wezen van het aanhoudingsrecht van veld- en boswachters. De enen zien er louter een administratieve maatregel ter vaststelling van de identiteit in. Eens dit gebeurd, moet de betrapte vrijgelaten worden! De anderen zien in deze aanhouding een soort «saisie provisoire» met de bedoeling de aangehoudene via de burgemeester, politierechter of politiecommissaris naar de procureur des Konings te brengen, die dan eventueel zal beslissen de onderzoeksrechter te vatten.

(11) *Pandectes belges*, deel 18, Chasse, Brussel, 1886, 440.

(12) GISLAIN, F., *Le Chasseur - Prud 'homme*, Namur, 1855, 10.

(13) *Pandectes belges*, Chasse, 442.

(14) *Pandectes belges*, Chasse, 442.

Het verschil tussen beide opvattingen is zeer belangrijk. Wanneer men de eerste opinie volgt, kunnen diegenen die na de identificatie van de schuldlige, deze verder hebben vastgehouden om hem aan de procureur over te dragen, vervolgd worden krachtens art. 147 Sw. Wanneer men de tweede interpretatie aanhoudt, stelt zich de vraag van de duur (15). Waar de meesten aannemen dat de administratieve maatregelen ter identificatie van een verdachte geen arrestatie zijn in de eigenlijke zin en derhalve niet gebonden zijn aan de 24-uren-limiet (16), wordt dit voor de «saisie provisoire» door de meesten fel betwist. Sommigen zijn van oordeel dat ook hier de 24-uren-regel niet speelt (17); de meesten echter menen van wel (18).

De oorspronkelijke wetgever van 1808 zag het aanhoudingsrecht van zijn art. 16, lid 4 als een soort «saisie-provisoire». De bedoeling was de schuldlige aan te houden, niet om zijn identiteit vast te stellen, maar wel om hem voor de burgemeester of de vrederechter te brengen, die dan de verdere stappen moesten zetten. Graaf Pelet drukte dit uit in de discussie van de Raad van State op 22 frimaire jaar XIII (13 dec. 1804). De wachter kan de schuldlige onmiddellijk naar de vrederechter brengen ofwel naar de burgemeester, die als officier van gerechtelijke politie de eerste ondervraging doet en daarna de schuldlige eventueel naar de vrederechter laat brengen (19). De redactie van art. 16, lid 4 Sv. bevestigt dit trouwens. Men spreekt niet over bekenden of onbekenden. Het is de bedoeling dat ieder die bepaalde zwaarwichtige feiten pleegt (minimum gevangenisstraf) door de wachter gevat wordt ten einde hem voor de voorgeschreven personen te brengen, die dan de nodige maatregelen zullen treffen. Deze interpretatie wordt door de oudere auteurs vanzelfsprekend geacht (20), en ook nu nog door sommigen gevolgd (21). In feite is deze oude interpretatie, ons inziens, de juiste.

Deze interpretatie bleef tot in het midden van de 19e eeuw. M. Orts, rapporteur van de Kamer bij het ontwerp van Boswetboek, verklaarde dat de arrestatiebevoegdheid van art. 16, lid 4 Sv. een voorlopige maatregel was, die erin bestond de schuldlige over te brengen naar een hulpofficier van de procureur, die dan de arrestatie eventueel kan verlengen (22). In

(15) DECLERCQ, R., Actuele problemen inzake voorhechtenis, *R.W.*, 1974-75, 257 e.v.; VELU, J., Le régime de l'arrestation et de la détention préventive, à la lumière de l'évolution du Droit International, *R.D.P.*, 1965-66, 683.

(16) VELU, o.c., 708; MAST, A., *Overzicht van Belgisch Grondwettelijk Recht*, Gent, 1975, 418.

(17) K.v.I. Luik, 3 december 1959, *R.D.P.*, 1959-60, 540; steunt op verklaring van Minister Thonissen in de Voorbereid. Werken van de Wet van 20 april 1874.

(18) MAST, o.c., 419; WIGNY, P., *Droit Constitutionnel*, deel 1, Bruylant Brussel, 1952, p. 313; DECLERCQ, R., *Strafvordering*, 161-162.

(19) LOCRE, *Législation civile, commerciale et criminelle*, deel 13, Brussel, 1863, 351.

(20) MANGIN, o.c., 98.

(21) DECLERCQ, *Strafvordering*, 161; SIMON, o.c., 42.

(22) *Parl. Hand. Kamer*, 1851-52, 531.

het rapport van de regeringscommissie stond dat art. 16, lid 4 Sv. onvoldoende was om personen te vatten die slechts lichtere feiten gepleegd hadden. Onbekenden profiteerden dan ook van deze onmogelijkheid om te ontsnappen. Het nieuwe artikel was dan ook een aanvulling die toeliet de delinquent te kennen en later te vervolgen (23). Men voerde toen trouwens nog een art. 125 Boswb. in dat moest tegengaan dat niet-Belgen zich aan de vervolging onttrokken, door een speciaal bewaringsrecht over hen in te voeren (24). Art. 124 Boswb. was dus bedoeld als een aanvulling op art. 16, lid 4 Sv., in die zin dat onbekenden nu altijd gevat konden worden met het doel hun identiteit te kennen en hen, wanneer aan de voorwaarden van 16, lid 4 was voldaan, net zoals bekenden, eventueel aan de procureur over te maken. Dus nog altijd een «saisie provisoire», nu gekoppeld aan een recht tot identiteitsonderzoek. Een dergelijke visie werd ook in art. 22 van de Jachtwet gelegd. Daar werd ze echter expliciet uitgeschreven.

Dit was ook nodig want de identiteitsvaststellingstheorie was in het laatste kwart van de 19de eeuw dominerend geworden. Wanneer in het Veldwetboek onder art. 70 een identieke bepaling wordt ingevoerd als art. 124 Boswb. is de interpretatie reeds totaal anders. «Il ne s'agit pas ici d'une arrestation préventive proprement dite. La garde se contente de conduire l'homme devant le bourgmestre, le juge de paix ou le commissaire de police, enfin de constater son identité (25).» Art. 70 Veldwb. wordt dus alleen nog gezien als een maatregel om de identiteit vast te stellen. Men gaat verder en kent ook aan art. 16, lid 4 Sv. alleen nog deze betekenis toe (26). Zo neemt Thonissen in zijn ontwerp van 1877 art. 16, bis 4 Sv. ongewijzigd over, maar verklaart hierbij dat het hier niet gaat om een preventieve arrestatie, maar alleen om een identiteitsvaststelling (27). Dit is in feite ongerijmd want art. 16, lid 4 Sv. is zowel van toepassing op bekenden als onbekenden, en ten opzichte van bekenden heeft een loutere identiteitsvaststelling geen enkele zin. Zelfs voor het inwerkingtreden van art. 70 Veldwb. werden art. 16, lid 4 Sv. en art. 124 Boswb. zo geïnterpreteerd. Wanneer de identiteit vastgesteld kon worden, moest de persoon altijd onmiddellijk in vrijheid gesteld worden. Alleen wanneer de persoon zijn identiteit niet wilde vrijgeven, mocht hij ter beschikking gesteld worden van de procureur (28). Deze voorstelling is tot op heden bij de meeste auteurs blijven leven. Art. 16, lid 4 Sv., art. 70 Veldwb. en art. 124 Boswb.

(23) *Parl. Hand. Kamer*, 1850-52, 1690.

(24) *Parl. Hand. Kamer*, 1951-52, 719. Een analoog voorstel voor het Veldwetboek werd vervangen, daar deze bepaling een te grote afwijking van de Wet van 17 april 1874 op de voorlopige hechtenis inhield; zie *Parl. Hand. Kamer*, 1885-86, 290.

(25) *Parl. Doc. Kamer*, 1878-79, annex, 23.

(26) *Parl. Doc. Senaat*, 1885-86, 24.

(27) THONISSEN, M., *Travaux Préparatoires du Code de Procédure Pénale*, deel 1, Brussel, 1885, 120.

(28) zie *Pandectes*, Arrestation, 1017-1018; *Pandectes*, Bois et forêts, 1093-1094; CRAHAY, o.c., 709 (sluit zich aan bij Thonissen), alleen genuanceerder bij ORBAN, o.c., nr. 684.

houden een zuivere administratieve maatregel in om de identiteit bekend te maken. De schuldigen moeten vrijgelaten worden zodra de identiteit vastgesteld is (29). Men stelt het aanhoudingsrecht van wachters gelijk aan het recht van agenten van de administratieve politie om onbekende personen te arresteren en voor een politieofficier te leiden ten einde hen te identificeren. Deze personen blijven in detentie tot ze geïdentificeerd zijn (30). Men kan zich trouwens de vraag stellen in hoeverre dit recht te verzoenen is met het Europees Verdrag voor de Rechten van de mens (31). Wanneer men dit standpunt deelt, kent men aan de wachters het recht om een persoon te vatten met de bedoeling hem aan de bevoegde autoriteiten over te leveren, enkel en alleen nog toe in het geval voorzien in art. 106 Sv. De wachters zouden voor een dergelijk aanhoudingsrecht dus gelijkgesteld zijn met de gewone burgers.

5. Franse opvatting terzake

Het is interessant de Franse opvatting te kennen, daar men er vrij lang met hetzelfde materiaal gewerkt heeft.

Frankrijk kende zeer lang dezelfde tekst van het Wetboek van Strafvordering als België. Art. 16, lid 4 Sv. vormde er de basis van het aanhoudingsrecht van bos- en veldwachters. In 1957 werd het eerste boek van de nieuwe «Code de Procédure pénale» van kracht. De bos- en veldwachters verloren hun kwaliteit van officier van Gerechtelijke politie, en werden nu ambtenaren belast met bepaalde functies van gerechtelijke politie. Hun functies bleven in feite ongeveer dezelfde (32), behalve voor de private wachters (33). Het aanhoudingsrecht kwam nu in art. 24, § 1 C.P.P.: «Les chefs de district et agents techniques des eaux et forêts et les gardes champêtres des communes conduisent devant un officier de police judiciaire tout individu, qu'ils surprennent en flagrant délit». Deze tekst is dus een modernere versie van art. 16, lid 4 C.I.C.

De Franse interpretatie van art. 16, lid 4 C.I.C. is nooit herleid geweest tot het vaststellen van de identiteit. Een dergelijke interpretatie is nooit opgekomen, ook al omdat men daar nooit een equivalent heeft gekend van onze artt. 70 Veldwb. en 124 Boswb., die in België bepalend zijn geworden voor de globale interpretatie van het aanhoudingsrecht. Volgens de Franse opvatting houdt dit aanhoudingsrecht in, een vatten door de wachter en geleiden voor een officier van gerechtelijke politie,

(29) RIGAUX, M., TROUSSE, P.D., *Les Codes de Police*, deel 2, Brussel, 1938, 11; MONTAG, o.c., 113 (overname Pandectes).

(30) Gesteund op de decreten van 1 februari en 28 maart 1792, van 10 vendémiaire jaar IV en van het besluit van 2 germinal jaar IV. Krachtens art. 24, 2 van de wet van 2 december 1957 komt dit recht nu ook toe aan de Rijkswacht.

(31) VELU, o.c., 708.

(32) BOUZAT, PINATEL, *Traité de droit pénal*, deel 2, Paris, 1970, 1044.

(33) ESCANDE, P., *Fonctionnaires et agents, chargés de certaines fonctions judiciaires, Juris-Classeur, Procédure Pénale*, deel 1, Paris, 1975, 8.

die de zaak dan afhandelt als werd de arrestant op heterdaad door hem zelf betrapt (34). Deze interpretatie zet zich door in de bewoordingen van art. 24, §1 C.P.P.

6. Besluit

De opvatting van de meerderheid der Belgische auteurs moet volgens mij verworpen worden. Het aanhoudingsrecht van de bos- en veldwachters houdt meer in, dan een loutere opleiding ter vaststelling van de identiteit. De basisbevoegdheid, uitgedrukt in art. 16, lid 4 Sv., is volgens mij te begrijpen zoals de vroegste Belgische en de huidige Franse interpretatie, nl. het vatten van de persoon om hem ter beschikking te stellen van de bevoegde autoriteiten, niet om alleen de identiteit te controleren, maar om alle passende maatregelen te nemen. De enige laat-negentiende eeuwse auteur die nog in die richting gaat is Orban (35). Volgens hem moet de wachter de persoon naar de vrederechter of burgemeester brengen om de identiteit vast te stellen. Kan de identiteit niet vastgesteld worden, dan moet de persoon ter beschikking gesteld worden van de procureur des Konings. Wordt ze wel vastgesteld, dan moet de persoon vrijgelaten worden, behalve wanneer deze personen het raadzaam vinden hem voor de procureur te brengen. Volgens ons is dit laatste de hoofdbevoegdheid. Artt. 70 Veldwb. en 124 Boswb. domineren niet art. 16, lid 4 Sv., maar zijn er slechts aanvullingen op. Voor de gevallen waarin 16, lid 4 niet van toepassing is, roepen zij inderdaad de mogelijkheid in het leven tot een administratieve controle van de identiteit. Dit is echter slechts bijzaak. Wij stellen dan ook voor art. 70 Veldwb. en art. 124 Boswb. te interpreteren op de wijze van art. 22, laatste lid Jachtwet. Hier wordt, ons inziens de precieze draagwijdte van deze artikelen gegeven, waarbij geen afbreuk gedaan wordt aan de algemene bevoegdheid gegeven in art. 16, lid 4 Sv. Een beperkende interpretatie is immers, zoals aangetoond, tegen de letter en de oorspronkelijke bedoeling van dit artikel. Tenslotte kan men, volgens mij, het aanhoudingsrecht van wachters niet zomaar gelijkstellen aan het identiteitscontrolerecht van de agenten van de administratieve politie. Hun bevoegdheden zijn deze van officier van gerechtelijke politie. Zij stellen dus de misdrijven vast en doen de eerste opsporingen ernaar. Het aanhoudingsrecht maakt daar deel van uit en is bedoeld om de dader van een relatief zwaar misdrijf ter beschikking te stellen van de bevoegde autoriteiten.

De enige betwisting in verband met deze materie, die naar mijn weten ooit is gevoerd voor een Belgische rechtbank, resulteerde in de twee, reeds geciteerde uitspraken over het recht tot aanhouden buiten het terrein,

(34) ESCANDE, *o.c.*, p. 9.

(35) ORBAN, *o.c.*, 335. In dezelfde zin misschien: A. CARON, A., *La Police Judiciaire*, in *Les Nouvelles, Procédure Pénale*, deel 1, vol. 1, Brussel, 1946, nr. 88.

waarvoor de wachter beëdigd is (36). Over de aard van dit aanhoudingsrecht zelf werden nog geen betwistingen gevoerd. Dit kwam mede door het feit dat de veld- en boswaters vrijwel geen aanhoudingen meer deden en deze vrijwel altijd aan de Rijkswacht overlieten. Door het beter organiseren van de landelijke politiekorpsen in de nieuwe fusiegemeenten of het inschakelen van veldwachters in bestaande gemeentelijke politiekorpsen, zou dit wel eens kunnen veranderen. Wij hopen dat de rechter bij een eventuele betwisting, dan verder zal kijken, dan «les Pandectes» lang zijn.

(36) Corr. Antwerpen, 7 januari 1904, *B.J.* 1904, 719 en Brussel, 6 mei 1904, *B.J.*, 1904, 718. Het ging hier trouwens om een aanhouding, voorzien door art. 22 Jachtwet, waarover, zoals gezegd, geen grote betwisting is.